MARZEC 1

CO w TRAWie PiSZCZy

W TYM TYGODNIU WITAMY SIĘ PIOSENKĄ NA MELODIĘ „PANIE JANIE”.

**ZAGADKAMI WPROWADZAMY W TEMAT ZAJĘĆ I KRYTERIA SUKCESU.
KOŃCZYMY ZDANIE „WIOSNA TO …”.
ROZMAWIAMY O WIOŚNIE I JEJ OZNAKACH.**

Czytamy tekst. Układamy do niego pytania i odpowiadamy na nie.
Utrwalamy w zabawach słownictwo związane z wiosną.
Rozmawiamy o uprawie fasoli. Omawiamy zdjęcia przedstawiające etapy rozwoju fasoli.
Porządkujemy je we właściwej kolejności i układamy oraz zapisujemy o nich zdania.
Gromadzimy słownictwo dotyczące rozwoju rośliny – części rośliny i czasowniki
związane z jej uprawą. Układamy z nimi zdania.
Rozmawiamy o bocianach i ciekawostkach z nimi związanych. Opisujemy bociany.
Sprawdzamy swoją wiedzę, oceniając informacje – test prawda / fałsz.
Rozmawiamy o wiosennej pogodzie i przysłowiach z nią związanych.
Śpiewamy, tańczymy, wystukujemy rytm.
Ćwiczymy umiejętności związane z pisaniem,
sprawność ortograficzną.

NALEŻY PRZYGOTOWAĆ:

PIOSENKĘ „DAJ RĘKĘ, WIOSENKO”,

PASKI PAPIERU DO ZAPISANIA OZNAK WIOSNY I TAŚMĘ DO PRZYKLEJENIA ICH LUB SAMOPRZYLEPNE WIZYTÓWKI,

WYHODOWANĄ FASOLĘ,

PASKI PAPIERU W DWÓCH KOLORACH,

ILUSTRACJE PRZEDSTAWIAJĄCE BOCIANA,

INFORMACJE, CIEKAWOSTKI O BOCIANACH,

MATERIAŁY DO WYKONANIA PRACY PLASTYCZNEJ,

MATERIAŁY DO DZIAŁANIA W MARCU JAK W GARNCU,

ROZSYPANKĘ WYRAZOWĄ W MARCU JAK W GARNCU.

**DLA NAUCZYCIELA
– PROGRAMOWANIE JĘZYKA:**
w poniższym scenariuszu prezentujemy wiele zabaw i ćwiczeń,
które poszerzają słownictwo, doskonalą umiejętność rozbudowywania zdań,
zadawania pytań i samodzielnego budowania dłuższej wypowiedzi.

POwitANie

(na melodię *Panie Janie*)

**DZIECI STOJĄ W KRĘGU.
ŚPIEWAJĄC:**

NASZA KLASA, NASZA KLASA – klaszczą,
CIESZY SIĘ, CIESZY SIĘ. – klepią w uda,
**PRZYSZŁA DO NAS WIOSNA,
PRZYSZŁA DO NAS WIOSNA.** – małymi krokami wchodzą do środka koła,
BAWIMY SIĘ, UCZYMY SIĘ. – małymi krokami wracają na miejsca.

Piosenka, ze słowami dostosowanymi do tematyki lekcji, będzie towarzyszyć dzieciom przez cały marzec. Dlatego nauczyciel zachęca, by wymyśliły jeszcze inne – swoje interpretacje ruchowe powitania.

ZAGADKI Z PODRĘCZNIKA

Dzieci czytają i rozwiązują zagadki o wiośnie i bocianie, będące wprowadzeniem do temat zajęć.
Nauczyciel podaje kryteria sukcesu:

- ✓ wymieniam 5 informacji o wiośnie,
- ✓ układam pytania na podstawie tekstu i odpowiadam na nie,
- ✓ układam zdania,
- ✓ podaję informacje o bocianach.

NIEDOKOŃCZONE ZDANIE „WIOSNA TO…”

Nauczyciel pisze: *Wiosna to…*, a zadaniem dzieci jest dokończyć zdanie.
Wszystkie przykłady nauczyciel zapisuje, np.:

WIOSNA TO …

PORA ROKU

CZAS POWROTU BOCIANÓW DO DOMU

ZABAWY NA PODWÓRKU

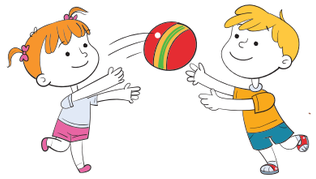

SPACERY

MŁODE LIŚCIE NA DRZEWACH

PORA WEGETACJI ROŚLIN

ŚWIĘTA

Dzieci czytają i rozbudowują podręcznikowe przykłady uzupełnienia zdań, np. podając nazwy ptaków przylatujących wiosną czy podwórkowych zabaw (s. 6). Wykorzystując zgromadzone w poprzednim działaniu zakończenia zdań, ustnie, a potem pisemnie uzupełniają wypowiedź: *Wiosna to też …* (każde dziecko może wybrać, na przykład pięć).

Pamiętajmy o profilaktyce ortograficznej – dokładnym przeczytaniu wyrazu, który dzieci mają zapisać, i przeczytaniu go po zapisaniu – wolno i sylabami, oraz sprawdzeniu poprawności zapisu.

„DAJ RĘKĘ, WIOSENKO”

ZABAWA TANECZNA DO PIOSENKI POZNANEJ W PIERWSZEJ KLASIE **HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=GMHR8EJ3TDM**

Stoimy swobodnie w różnych częściach sali.

- ✓ Idziemy 16 kroków w dowolnym kierunku, szukając partnera do zabawy.
- ✓ Na słowa „Daj rękę, wiosenko, i choć razem z nami” podajemy prawą dłoń partnerowi i witamy się z nim.
- ✓ Idziemy w parze 8 kroków w dowolnym kierunku.
- ✓ Tańczymy w kółeczku, idąc 8 kroków w jednym, a potem 8 kroków w drugim kierunku tańca.
- ✓ W części instrumentalnej żegnamy się z partnerem, machając ręką.

CO w TRAWie PiSZCZy

Dzieci czytają tekst z podręcznika i wspólnie odpowiadają na pytania, wyszukując odpowiednie fragmenty, np.: *Gdzie dzieci szukają oznak wiosny?* (s. 4-5). Nauczyciel zwraca uwagę na poprawność zapisu – wszystkie potrzebne wyrazy uczniowie znajdują w tekście.

Po zapisaniu odpowiedzi w parach lub w grupach dzieci, np. przez 10 minut, układają pytania do tekstu. Po upływie tego czasu po kolei zadają pytania (po jednym każda para lub grupa w danej rundzie; pytania nie mogą się powtarzać; nauczyciel zapisuje je na tablicy). Odpowiadają osoby wskazane przez pytających. Działanie trwa do wyczerpania pomysłów.

Dzieci czytają pytania z tablicy, zwracając uwagę na trudne ortograficznie wyrazy – wybrane zapisują w słowniczkach lub w zeszytach. Każdy uczeń sam wybiera pytania, które przepisuje. Na koniec dzieci odnoszą się do kryteriów sukcesu – oceniają swoje umiejętności w zakresie formułowania pytań i odpowiedzi na nie. Są to bardzo ważne i przydatne umiejętności, które będą stale doskonalić.

MOJE MIEJSCE PO PRAWEJ STRONIE ...

Dzieci podają przykłady znaków wiosny. Nauczyciel je zapisuje (na kartkach lub wizytówkach samoprzylepnych), a ich autorzy przyklejają do ubrań (na wysokości klatki piersiowej).
Następnie wszyscy siadają lub stają w kręgu. Po swojej prawej stronie nauczyciel ma puste miejsce; rozpoczyna zabawę, wypowiadając kwestię: *Moje miejsce po prawej stronie jest puste, zapraszam na nie pąki*. Osoba, która ma na swojej wizytówce wyraz pąki, przechodzi na wolne miejsce. Osoba, która ma teraz po swojej prawej stronie puste miejsce, kontynuuje zabawę. Za każdym razem dzieci wywołują inne oznaki wiosny (kogoś innego).

W drugiej rundzie dzieci wykorzystują wyrazy ze swoich wizytówek – albo układają z nimi zdania, albo obmyślają dokończenie rozpoczętego zdania: *Wiosną ...* . Zabawa przebiega jak poprzednio, np.: Moje miejsce po prawej stronie jest puste, zapraszam na nie pąki, (zaproszony dodaje) które pojawiają się wiosną na drzewach i krzewach.

O WIOŚNIE

W trakcie muzyki, np. piosenki o wiośnie, dzieci swobodnie chodzą. Gdy muzyka milknie, dobierają się w pary.
Zadanie polega na ułożeniu, a potem zaprezentowaniu zdania z wyrazami z wizytówek (tu: dwóch). W kolejnych rundach dzieci tworzą trójki, czwórki, piątki.

Wizytówki można wykorzystać również do profilaktyki ortograficznej – wybrać trudne wyrazy, np. pąki, i spróbować wspólnie z dziećmi wymyślać interpretacje ruchowe, które pomogą w zapamiętaniu pisowni; łączyć ruch z czytaniem i zapisem, np. palcem w powietrzu.

JAK ROSNĄ ROŚLINY?

⇨ Nauczyciel rozmawia z dziećmi o uprawie fasoli (roślinę demonstruje), wskazuje poszczególne części, zapisując ich nazwy na paskach papieru. Na paskach w innym kolorze zapisuje czasowniki związane z rozwojem i uprawą rośliny, np.:

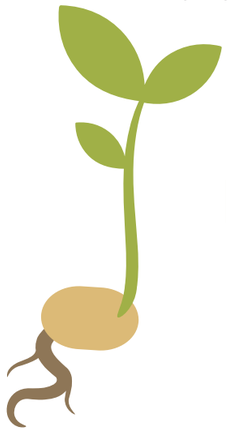

LIŚCIE
ŁODYGA
KORZENIE
NASIONA FASOLI
ROŚLINA

ROŚNIE
KIEŁKUJE
PĘCZNIEJE
PĘKA
WYPUSZCZA
UPRAWIAM **PODLEWAM**
OBSERWUJĘ

BOCIAN

NAUCZYCIEL PREZENTUJE ZDJĘCIA, ILUSTRACJE PRZEDSTAWIAJĄCE BOCIANY, ROZMAWIA Z DZIEĆMI O ZGROMADZONYCH MATERIAŁACH.

W celu zmiany aktywności może zaproponować zabawę rytmiczną „Klekotanie" (znaną z pierwszej klasy):
Wszyscy stoją w kręgu. Nauczyciel rozpoczyna działanie – nawiązuje kontakt wzrokowy z wybranym dzieckiem, kierując w jego stronę ręce, i wystukuje lub wyklaskuje rytm. Wybrana osoba dziękuje dwoma uderzeniami w drewienko lub klaskami (wcześniej należy wyćwiczyć podziękowanie) i wybiera kolejną osobę, nawiązując z nią kontakt wzrokowy, „nadając" rytm i siadając, itd. Zabawa kończy się w chwili, gdy wszyscy siedzą.
Dzieci po kolei odczytują z podręcznika informacje o bocianie i próbują je zapamiętać. Zamykają podręczniki i odtwarzają wiadomości.

Nauczyciel dopowiada informacje i ciekawostki o bocianach dostosowane do możliwości językowych dzieci), np.:

BOCIAN BIAŁY – powszechnie znany i lubiany ptak o białym upierzeniu z czarnymi lotkami oraz długimi czerwonymi nogami i dziobem. W Polsce występuje co czwarty bocian na świecie. Bociany budują jedne z największych gniazd mogących osiągać do 2 metrów wysokości i 1,5 metra średnicy.Swoje gniazda zakładają w pobliżu siedzib ludzkich, budując je na drzewach, budynkach gospodarczych, a w ostatnich latach coraz częściej na czynnych słupach trakcji energetycznych.Bocian biały jest mięsożercą. Zjada różne zwierzęta, w tym owady, ryby, płazy, gady, małe ssaki i małe ptaki. Większość ze swojego pożywienia znajduje na podłożu, wśród niskiej roślinności oraz w płytkich wodach.

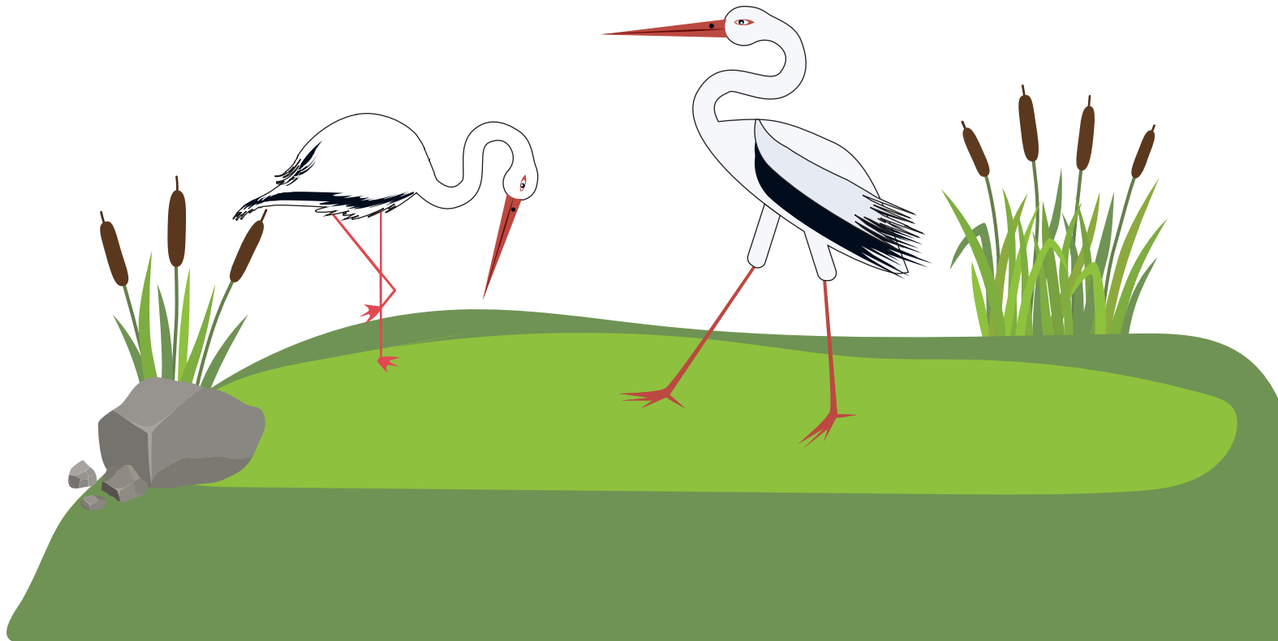

BOCIANY TO GATUNEK CHRONIONY, wymieniony w Dyrektywie ptasiej (potoczna nazwa dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa), zagrożony utratą odpowiednich żerowisk w wyniku osuszania terenów podmokłych, utratą miejsc gniazdowych oraz śmiertelnością, spowodowaną kolizjami z liniami energetycznymi.

BOCIAN JEST PTAKIEM MONOGAMICZNYM, lecz nie tworzy pary na całe życie. Partnerzy budują duże gniazdo, które może być używane przez kilka lat. Każdego roku samica może przystąpić jeden raz do lęgu, składającego się zazwyczaj z czterech jaj, z którego po 33–34 dniach wykluwają się pisklęta. Rodzice wysiadują jaja i karmią młode, które opuszczają gniazdo 58–64 dni po wykluciu, lecz nadal są karmione przez rodziców przez kolejne 7–20 dni. Z zimowiska bociany powracają w ostatnich dniach marca lub w kwietniu. Tuż po przylocie poprawiają swoje stare gniazda lub przystępują do budowy nowych. W Polsce spędzają około 5 miesięcy, po czym już od połowy sierpnia odlatują na zimowiska w Afryce.

Bociany to gatunek chroniony, wymieniony w Dyrektywie ptasiej (potoczna nazwa dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa), zagrożony utratą odpowiednich żerowisk w wyniku osuszania terenów podmokłych, utratą miejsc gniazdowych oraz śmiertelnością, spowodowaną kolizjami z liniami energetycznymi. *

Można zachęcić dzieci do odwiedzania powyższych stron.

WWW

* **źródło:** *www.bociany.pl* – serwis informacyjny o bocianie *www.eko.org.pl/bocian* – o programie „Bocian" *www2.gazeta.pl/edukacja/1,28378,26738*– strona o Bocianie białym Adama Wajraka *www.bocian.org.pl* – strona **Towarzystwa przyrodniczego BOCIAN**.

CO WIEMY O BOCIANACH?

Na podstawie przekazanych wiadomości i tych z podręcznika nauczyciel przygotowuje test **PRAWDA FAŁSZ** – wypowiada kolejne informacje, a dzieci podnoszą ręce do góry, jeżeli jest ona prawdziwa, kucają, jeżeli jest nieprawdziwa.
Po każdym zdaniu może poprosić o uzasadnienie odpowiedzi.

PRZYKŁADY ZDAŃ:	**PRAWDA**	**FAŁSZ**
Bocian jest małym ptakiem	☐	☐
Ma dużą rozpiętość skrzydeł – do 2 m.	☐	☐
Ma charakterystyczny czerwony i krótki dziób.	☐	☐
Ma białe pióra z czarnymi lotkami.	☐	☐
Przysmakiem bocianów są żaby	☐	☐
Bocianie gniazda są duże i ciężkie.	☐	☐
Bociany żyją przeważnie krótko, do 5 lat.	☐	☐
Zbierające się do odlotu ptaki łączą się w stada, tworząctzw. sejmiki bocianie.	☐	☐
Tylko samica bociana wysiaduje jaja.	☐	☐
Bociany to mało znane ptaki w Polsce.	☐	☐

BOCIAN, GNIAZDO, WIOSNA

(NA PODSTAWIE ZABAWY KSIĘŻNICZKA, ZAMEK I TRZĘSIENIE ZIEMI, ZNANEJ Z I KLASY).

Dzieci tworzą trójki: dwie osoby trzymają się za ręce – są *gniazdem*, trzecia jest *bocianem* – wchodzi do *gniazda*. Nauczyciel wydaje polecenia, a dzieci wykonują wcześniej ustalone czynności: na hasło *bocian – bocian* zmienia *gniazdo*, na hasło *gniazdo – gniazda* zmieniają *bociany*, na hasło *wiosna* – wszyscy tworzą nowe trójki.

JAKI? JAKA? JAKIE?

Dzieci po kolei czytają zdania o bocianach (s. 8) i wyszukują w nich wyrazy odpowiadające na pytania: **JAKI?, JAKA?, JAKIE?** Zapisują je w tabeli w podręcznikach lub w zeszytach. Powiększają słowniczek o trudne wyrazy, np. *dziób, pióra, skrzydła*, przypominając stosowne reguły ortograficzne. Zapamiętują pisownię tych wyrazów.

PRACA PLASTYCZNA

Można zaproponować dzieciom wykonanie bociana techniką origami z koła (*kolorowy-swiatdzieci.blogspot.com /2016/03/ bocian-origami-z-ko-i-koeczek.html)* lub z papierowych talerzyków (*www.youtube.com/watch?v=Nbd6YT7aFos*).

PRACA Z PODRĘCZNIKIEM / STRONA 10-11

„SZKOLNI PRZYJACIELE. ZACZAROWANY OGRÓD"

Dzieci czytają opowiadanie „Zaczarowany ogród" (podręcznik, s. 10-11). Dzielą się wrażeniami z lektury.

W MARCU jak w GARNCU

Dzieci opowiadają o marcowej pogodzie, a nauczyciel rysuje jej symbole.
Na środku sali kładzie duże papierowe (lub ułożone ze skakanki) koło, na jego brzegach – symbole wiosennej pogody. Każdemu z nich przypisuje „muzyczny" sposób interpretacji, wykorzystując woreczki foliowe, gazety, swoje ciało, itd. Na paskach zapisuje wyrazy: rano, w południe, po południu, wieczorem, w nocy, wczoraj, dzisiaj, jutro. Chętna osoba podchodzi do koła (garnca z wiosenną pogodą). Opowiada o pogodzie, wykorzystując zgromadzone słownictwo, i kładzie na środku odpowiednie symbole pogody, np.:
DZISIAJ RANO PADAŁ DESZCZ ZE ŚNIEGIEM, W POŁUDNIE ŚNIEG, PO POŁUDNIU BYŁA PIĘKNA POGODA I ŚWIECIŁO SŁOŃCE. WIECZOREM ZNOWU PADAŁ DESZCZ I WIAŁ SILNY WIATR.

WCZORAJ BYŁO PIĘKNIE. ŚWIECIŁO SŁOŃCE I BYŁO CIEPŁO. NA TERMOMETRZE BYŁO 8°C. DZISIAJ BYŁO ZIMNO I PADAŁ DESZCZ ZE ŚNIEGIEM. JUTRO ZNOWU MA BYĆ CIEPŁO I SŁONECZNIE.

Klasa cichutko ilustruje „muzyką" słowa kolegi.

PRACA Z PODRĘCZNIKIEM / STRONA 9

Na koniec z rozsypanki wyrazowej (podręcznik, s. 9) dzieci układają przysłowie; z pomocą nauczyciela tłumaczą jego znaczenie. Przysłowie zapisują w podręcznikach lub w zeszytach.

PODSUMOWANIE DNIA

Dzieci odpowiadają, na przykład na pytania: *Co było dla mnie nowe? Co mnie szczególnie zainteresowało? O czym muszę pamiętać?* Sprawdzają siebie według kryteriów sukcesu.

POŻEGNANIE

MOŻNA ZAPROPONOWAĆ PIOSENKĘ POŻEGNALNĄ NA MELODIĘ PANIE JANIE:

Nasza klasa, nasza klasa
– jak przy powitaniu,
cieszy się, cieszy się.
– jak przy powitaniu,
Dzisiaj super było, świetnie się bawiło.
– podnoszą kciuki do góry,
Żegnamy się, żegnamy się.
– machają rękami.

PROPOZYCJA PRACY DOMOWEJ

- ✓ Przeczytaj sylaby i wyrazy – **PODRĘCZNIK STR. 11**
- ✓ Napisz zdania w podręczniku – **PODRĘCZNIK STR. 11**
- ✓ Przeczytaj rodzicom zdania – **PODRĘCZNIK STR. 11**

BIBLIOGRAFIA:

- Bzowska L., Kownacka R., *Uczymy się, bawiąc klasa I, II, III. Propozycje bloków tematycznych, zabaw i metod aktywizujących w klasach I–III*, Wydawnictwo KLANZA, Lublin 2000.

Niniejszy program autorski opracowany dla Szkoły Polonijnej SEN jest własnością Stowarzyszenia Edukacyjnego Nauczycieli (Polish Teachers Association) w Dublinie i jako taki objęty jest prawami autorskimi. Kopiowanie, powielanie oraz rozpowszechnianie jego treści, w całości lub we fragmentach, jest możliwe wyłącznie za pisemną zgodą Zarządu Stowarzyszenia.